

Europa de Est se împrumută la un nivel fără precedent pe măsura ce crește povara financiară a războiului (Bloomberg)

Pentru statele vecine Ucrainei, impactul financiar al războiului care a început în urma cu 14 luni începe să se acumuleze, pe măsura ce sunt acordate subvenții pentru energie, armatele sunt extinse iar refugiații ucraineni sunt găzduiți, trimisi la școală și hrăniți, transmite Bloomberg.

Pentru a plăti toate aceste facturi, guvernele țărilor europene accesează piețele financiare internaționale într-un ritm fără precedent.

Potrivit Bloomberg, guvernele țărilor europene au împrumutat deja 32 de miliarde de dolari în acest an, de trei ori mai mult decât în perioada similară a anului trecut. În plus, pentru prima dată în ultimii zece ani, trei state est-europene - Polonia (noua miliarde de dolari), România (șase miliarde de dolari) și Ungaria (cinci miliarde de dolari) - se numără printre primii cinci debitori emergenți pe piețele externe.

Însă, momentul în care se împrumută nu este unul grozav. A devenit mult mai prohibitiv să te împrumuti pe piețele de obligațiuni, chiar și pentru guvernele care au un rating ridicat precum cele din Europa de Est, după ce bancile centrale din întreaga lume au majorat rapid dobânzile în ultimul an. De exemplu, Polonia se împrumută la dobânzi anuale de 5,5% pentru noile sale obligațiuni pe 30 de ani. Comparativ, în 2021, pentru același tip de obligațiuni, Polonia s-a împrumutat la o dobândă mai mică de 4% pe an.

Creșterea ratei de plată cu dobânzile nu va face decât să agraveze deficitele bugetare și așa mari ale țărilor din regiune și va pune și mai multă presiune asupra ministrilor de Finanțe. În plus, dacă invazia rusă din Ucraina se va prelungi sau intensifica, și va fi nevoie de și mai multă finanțare prin emiterea de datorii în regiune, investitorii ar putea să nu mai fie dispuși să cumpere noile obligațiuni care vor inunda piața.

Există deja indicii că investitorii devin deja puțin reticenti. Obligațiunile în dolari ale Poloniei se tranzacționează acum la randamente similare cu cele ale țărilor considerate a fi riscante: Filipine, Indonezia și Uruguay.

Potrivit estimărilor Bloomberg, deficitul bugetar al Europei de Est se va umfla până la 4,3% din PIB-ul regiunii în acest an, de la 1,3% din PIB în 2021.

"Războiul lovește deficitele fiscale din ambele părți. Reduce creșterea economică, ceea ce diminuează veniturile colectate de guvern iar, pe partea de cheltuieli, a devenit necesar pentru guverne să îi ajute pe cei care au fost afectați de creșterea costului vieții", spune Daniel Wood, manager de portofoliu William Blair International.

Reorientarea spre piețele financiare externe vine într-un moment în care inflația devastează economiile din Europa de Est. Această evoluție a fost, la rândul său, alimentată de război, care a dus la întreruperea livrarilor de energie rusă în regiune. Rata anuală a inflației a urcat până la aproximativ 20% în unele țări, un nivel fără precedent în ultimele decenii, ceea ce a dus la creșterea dobânzilor pe piața locală la un nivel mult superior celui înregistrat în SUA și Europa Occidentală. De exemplu, în Polonia, cea mai mare economie din regiune, obligațiunile pe 10 ani au acum un randament de 6% pe piața locală, de patru ori mai mult decât în urma cu doi ani.

Însă, vânzarea de obligațiuni pe piețele externe vine cu un risc care nu există pe piața locală. Dacă monedele statelor din regiune se vor prăbuși în raport cu dolarul, așa cum am mai făcut de-a lungul anilor, asta va crește costurile cu rambursarea datoriilor pentru guvernele din regiune.

Analistii de la ING prognozează că Ungaria este într-o poziție "confortabilă" care îi permite să nu mai aibă nevoie

sa mai acceseze pietele externe în 2023. În schimb, este posibil ca România sa mai aiba nevoie sa mai iasa odata pe pietele externe în acest an.